

AKTUÁLNE INFORMÁCIE Z OBLASTI TECHNICKEJ NORMALIZÁCIE NA SLOVENSKU

Ing. Dušan Butaš, ÚNMS SR
8. apríl 2025

Aktuálne míľniky technickej normalizácie

Aktuálne míľniky technickej normalizácie

- 2025: > 90 000 STN/TNI (> 40 000 platných) vrátane zmien a opráv;
- 2023: 30. výročie SR TN;
- 2022: 100. výročie ČS TN, vydanie známky.

100 ROKOV
ČESKOSLOVENSKEJ
TECHNICKEJ
NORMALIZÁCIE

ÚRAD PRE NORMALIZÁCIU,
METROLÓGIU A SKÚŠOBNÍCTVO
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Aktuálne míľniky technickej normalizácie

- **spustenie jednotnej digitálnej brány;**
- **chatbot ÚNMS SR;** (postupné pridávanie FAQ, zníženie intenzity zasahovania do web stránky);
- **novelizácia zákona č. 60/2018 Z. z.** - vytvoril sa legislatívny rámec pre vykonávanie niektorých alebo všetkých činností slovenského národného normalizačného orgánu poverenou právnickou osobou v zakladateľskej pôsobnosti ÚNMS SR, ktorá nebola založená za účelom dosahovania zisku (odčlenenie TN od ústredného orgánu štátnej správy). Tieto zmeny boli dlhodobo požadované odbornou verejnosťou a javia sa ako nevyhnutné pre flexibilnejšie reagovanie na potrebu zvýšenia dostupnosti produktov a služieb technickej normalizácie.
- **Next Generation;**
- **skúmanie možností AI prekladov (projekt HOPERO)** – skúmanie možností využitia AI pri prekladoch STN a interných procesoch);

Aktuálne míľniky technickej normalizácie

- **aktualizácia sústavy STN** (začínali sme v 50. rokoch, skončíme okolo roku 2000. Aktuálne skúmame 90. roky);
- **zjednocovanie odkazov na STN v §** - dôsledné pripomienkovanie slovenskej legislatívy, tak aby použitie technickej normy na splnenie základných požiadaviek zákona/vyhlášky nebolo jediným možným riešením (dopĺňanie alternatívy), uvádzanie odkazov na technické normy v poznámkach pod čiarou;
- **skúmané nové formáty STN/TNI**; (nový IS, ktorý pripravujeme ráta s modernými formátmi, nielen PDF);
- **nový informačný systém s rozhraním pre občana – PoSS** - prístup k neoficiálnemu strojovému prekladu vydanej STN/TNI ihneď po zakúpení anglickej verzie. Strojový preklad bude používať databázu oficiálnych prekladov z vydaných STN/TNI, ktorá sa bude neustále aktualizovať.
- **priamy prístup členov národných technických komisií do systému**. Systém umožní správu dokumentov, pripomienkovanie dokumentov, spustenie hlasovaní nad príslušnými dokumentami, sledovanie komentárov ostatných členov, zasielanie notifikácií atď.;

Aktuálne míľniky technickej normalizácie

- **aktualizácia metodík** (upravené šablóny pre spracovateľov, zníženie administratívy);
- **nový spôsob pripomienkovania návrhov pôvodných STN/TNI technickou verejnosťou** - priamy prístup verejnosti k návrhom dokumentov predložených na verejné prerokovanie. Systém umožní sprístupnenie návrhu s možnosťou priameho pripomienkovania. Rovnako umožní sledovanie komentárov viacerých pripomienkujúcich. Systém po uzatvorení hlasovania automaticky vygeneruje sumár pripomienok a pripraví výstup na ďalšie spracovanie;
- **úspešný selfassessment** - povinnosťou každého člena CEN a CENELEC je v 3r. cykle vyhodnotiť plnenie kritérií členstva v CEN a CENELEC. ÚNMS SR má zavedený systém manažérstva kvality a na posúdenie využíva výsledky interného auditu systému manažérstva a vlastné posúdenie. Posledné hodnotenie plnenia kritérií členstva vykonal ÚNMS SR koncom roka 2024. Vyplnený kontrolný zoznam a správa o výsledkoch vlastného posúdenia boli zaslané na kontrolu do Membership Relations and Monitoring Committee. Dokumenty budú predložené na rokovanie 7. apríla 2025;
- **nový portál noriem.**

Nový portál noriem

Nový portál noriem

Dátum spustenia: 10.07.2023

Adresa portálu: <https://normy.normoff.gov.sk/>

Nový portál noriem bol vytvorený predovšetkým z dôvodu zlepšenia **kybernetickej bezpečnosti**. Predchádzajúci portál, ktorý fungoval od roku 2008, už nezodpovedal aktuálnym bezpečnostným štandardom a nezabezpečoval dostatočnú ochranu pre prístup k normám STN a TNI. Okrem toho nevyhovoval vizuálnym a technickým požiadavkám súčasnosti. Úrad preto pristúpil k tvorbe nového, moderného a bezpečného portálu, ktorý plne spĺňa súčasné štandardy ochrany a poskytovania technických noriem. Pri jeho tvorbe bol dodržaný dizajn manuál Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI SR).

Najvýznamnejšie zmeny a novinky:

- **Kompatibilita s rôznymi operačnými systémami:**
Nový portál umožňuje prehliadanie STN a TNI na operačných systémoch Windows 10, Android 5.0, Mac OSX 10.8 (64 bit), iOS 9.1 a vyšších. Tento update umožňuje prístup cez notebooky, mobilné telefóny a tablety.
- **Užívateľsky prívetivé rozhranie:**
Moderné a jednoduché rozhranie pre pohodlné a rýchle vyhľadávanie noriem.
- **Zabezpečenie ochrany dokumentov:**
Ochranu noriem prostredníctvom softvéru od firmy **LOCKLIZARD**, ktorý využíva vlastný prehliadač – **Locklizard Safeguard Secure Viewer**, ktorý je k dispozícii na bezplatné stiahnutie a inštaláciu.
- **Ochrana obsahu:**
Prenos textu a obrázkov je obmedzený na funkciu „PrintScreen“, čím je zabezpečená ochrana obsahu noriem.

Nový portál noriem

- **Rozšírené informácie o STN a TNI:**
Portál poskytuje detailnejšie informácie o jednotlivých normách.
- **Nová platobná brána:**
S priamou možnosťou platby kartou a cez internet banking.
- **Vyhľadávanie podľa jazyka normy:**
Možnosť filtrovať a vyhľadávať normy podľa jazykovej verzie.
- **Možnosť zakúpenia zrušených noriem:**
Na portáli je možné zakúpiť aj zrušené normy.
- **Možnosť náhľadu do noriem:**
Náhľad do noriem od titulnej strany až po kapitolu termíny a definície (pri normy vydané od 1.1.2014 a vyššie).

Vzdelávacie a osvetové
aktivity z oblasti technickej
normalizácie

Vzdelávacie a osvetové aktivity z oblasti technickej normalizácie

Rok 2024:

- Spolupráca s univerzitami pri záverečných prácach Bc. a Ing./Mgr. študentov (poradenstvo, dotazníky, online rozhovory).
- Konferencia „Spoznaj ÚNMS SR“ – celoúradná konferencia.
- Vystúpenie v rámci SEZ-KES s príspevkom k systému TN v SR.
- Vystúpenie v rámci Kalibračného združenia SR s ponukou spolupráce.
- Návštevy VŠ a SŠ s odbornými prednáškami.
- Vzdelávanie štátnej správy a učiteľov v STN na úpravu písomností.
- Návštevy žiakov v infocentre.

Rok 2025:

- Pokračujú návštevy VŠ a SŠ s odbornými prednáškami.
- Opäť budeme nominovať IEC Young Professionals.

Vzdelávacie a osvetové aktivity z oblasti technickej normalizácie

Iniciatíva **Next Generation**:

- **stredné školy** (STeNormálni?, návštevy a exkurzie, konferencie, vzdelávacie materiály);
- **vysoké školy** (semináre a prednášky, online vstupy, vzdelávacie materiály, workshopy);
- **mladí profesionáli z praxe** (workshopy, Summercamp, online vzdelávanie, spolupráca na prekladoch a v technických komisiách);
- zdieľanie aktivít, nápadov a výsledkov na **medzinárodných platformách**.

Pripravujeme:

- vzdelávanie spracovateľov medzinárodnej spolupráce a spracovateľov prekladov;
- vzdelávanie členov technických komisií;
- učebnica technickej normalizácie;
- osvetové a popularizačné akcie.

Čo je projekt [Jednotná digitálna brána](#)?

Projekt **Jednotná digitálna brána** vznikol na základe **nariadenia Európskej únie**, ktorého cieľom je zlepšiť prístup k informáciám o technických normách.

Na Slovensku túto povinnosť zabezpečuje ÚNMS SR, ktorý vytvoril **Centrálny repozitár noriem** – nový informačný systém v modernom, užívateľsky prívetivom prostredí.

CRN <https://standard.normoff.gov.sk/> má v súčasnosti 4 hlavné záložky:

- **Prijaté STN a TNI v sústave STN** – používatelia majú k dispozícii informácie o harmonizácii, preberaných a súvisiacich dokumentoch. Môžu sa naviazať na konkrétnu národnú, európsku alebo medzinárodnú technickú komisiu a získať prepojenie na informácie, ktoré sa týkajú pravidiel a požiadaviek vzťahujúcich sa na výrobky v harmonizovanej aj neharmonizovanej oblasti.
- **Návrhy európskych, medzinárodných a pôvodných noriem** – **zverejnenie** záznamu o návrhu ihneď po dosiahnutí štádia verejného prerokovania, možné o návrh požiadať priamo cez jeho detail.

Vzdelávacie a osvetové aktivity z oblasti technickej normalizácie

- **Lepšia orientácia v národných technických komisiách** – používatelia si môžu filtrovať podľa sektorov, kľúčového slova alebo podľa zoznamu. Záložka obsahuje informácie o aktívnych národných technických komisiách, oblasti pôsobenia, členoch, partnerských európskych a medzinárodných technických komisiách.

Výhody pre používateľov Centrálného repozitára noriem

- **Jednoduchší prístup k normám** – používatelia budú môcť vyhľadávať a filtrovať normy podľa oblastí a sektorov.
- **Verejnosť sa môže zapojiť do tvorby noriem** – vďaka možnosti pripomienkovania návrhov noriem môžu odborníci ovplyvniť ich konečné znenie.
- **Detailné informácie o národných technických komisiách** – používatelia budú mať prehľad o práci komisií a ich zameraní.
- **Zverejnenie informácie o harmonizácii** – informácie o Úradnom vestníku EÚ, dátume uverejnenia odkazu v Úradnom vestníku EÚ, či naviazanie na mandát.

Cieľom je sprístupniť technické normy **prehľadnejším a otvorenejším spôsobom**, aby sa odborná verejnosť mohla jednoduchšie zapojiť do normalizačného procesu.

Očakávané prínosy a budúcnosť

Nový informačný systém pomôže zvýšiť **transparentnosť a efektívnosť** práce s technickými normami:

- **Väčšia účasť odbornej verejnosti** – vďaka lepšiemu prístupu k návrhom noriem očakávame vyššiu mieru zapojenia odborníkov do pripomienkovania,
- **Prehľadnejšie technické štruktúry** – systém umožní lepšie pochopiť, ako sú normy vytvárané a akú rolu v tom zohrávajú rôzne subjekty.
- **Efektívnejšia spolupráca s verejnosťou** – jednoduchší prístup k dokumentom a interaktívne možnosti zapojenia.
- **Priestor na ďalší vývoj** – systém sa bude rozširovať o ďalšie funkcionality, napr. informácie o otvorených systematických previerkach, možnosť poslať pripomienku k vydaným normám priamo cez webové rozhranie.

Celkovým cieľom je **modernizácia a zjednodušenie normalizačného procesu**, čo prinesie výhody nielen odborníkom, ale aj širokej verejnosti.

Vízie do budúcnosti

Vízie do budúcnosti

- ponuka nových služieb a dokumentov;
- sprostredkovanie a implementácia „XML“ technických noriem;
- poskytovanie širšieho spektra vzdelávacích služieb;
- získanie nových spracovateľov;
- získanie nových sponzorov pre osvetové a vzdelávacie aktivity;
- presadenie technickej normalizácie/štandardizácie ako učebného predmetu na školách;
- nový informačný systém OTN – BINOR 2 s novými modulmi (pripomienkovanie, sprostredkovanie žiadosti o výklad, spolupráca TK, vypracovanie prekladov dokumentov priamo do šablón, preklady AI, ...);
- poskytovania jazykových verzií STN (EN vždy v angličtine a ak nie je aj v slovenčine možnosť prekladu cez AI s použitím terminológie).

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ

Ing. Dušan Butaš
ÚNMS SR
odbor technickej normalizácie
riaditeľ odboru technickej normalizácie

dusan.butas@normoff.gov.sk